

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Milieukunde van de Hogeschool Van Hall Larenstein en het toekennen van het bijzonder kenmerk Duurzaamheid

	Gegevens	
datum	8 oktober 2013	: Hogeschool Van Hall Larenstein
onderwerp	Besluit accreditatie hbo-bachelor Milieukunde van de Hogeschool Van Hall Larenstein (001327)	: hbo-bachelor Milieukunde (240 ECTS)
uw kenmerk	2012-1554	: 19 december 2012
ons kenmerk	NVAO/20133174/ND	: voltijd, deeltijd
bijlagen	3	: Associate degreeprogramma's: Integrale handhaving en omgevingsrecht Duurzaam Bodembeheer Duurzame Watertechnologie
	Afstudeerrichtingen	: Energie en Klimaat Watertechnologie en – kwaliteit Natuur en Milieu
	Locatie opleiding	: Leeuwarden
	Datum goedkeuren panel	: 17 juli 2012
	Datum locatiebezoeken	: 17 en 18 oktober 2012
	Datum visitatierapport	: december 2012

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij brief van 29 mei 2013 de instelling aanvullende informatie gevraagd over de deeltijdvariant van de opleiding. Bij brief van 12 juni 2013 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen. Daarnaast heeft de NVAO bij e-mail van 13 juni 2013 het certificaat van het bijzonder kenmerk Duurzaamheid opgevraagd. De NVAO heeft bij e-mail van 14 juni 2013 het beoordelingsrapport ontvangen.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO, alsmede voor de beoordeling van bijzondere kenmerken van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523). Protocol toetsing Associate-Degreeprogramma door de NVAO.

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding goed heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Hogeschool Van Hall Larenstein is een hogeschool die zich met het opleidingsaanbod richt op natuur en omgeving, de gezondheid van mens en dier en verantwoord ondernemerschap. De bacheloropleiding Milieukunde kent een voltijd- en een deeltijdvariant. Aan de bachelor zijn ook nog drie Associate degree (Ad) deeltijdprogramma's verbonden: Integrale handhaving omgevingsrecht, Duurzaam bodembeheer en Duurzame watertechnologie.

De opleiding kenmerkt zich in de ogen van de commissie als een goede, stabiele opleiding, die goed verankerd is in het werkveld.

De beoogde eindkwalificaties

De commissie kwalificeert de beoogde eindkwalificaties als voldoende.

De opleiding heeft haar eigen eindkwalificaties opgesteld met als basis het beroepsprofiel Milieukundig Adviseur (Intersectoraal Overleg Milieukunde, 2002), haar visie op het werkveld en de algemene hbo-competenties. De opleiding betreft het beroepenveld via de Externe Adviescommissie bij het formuleren en verfijnen van de eindkwalificaties en heeft plannen om het werkveld systematischer bij het programma te betrekken. Daarmee zijn de eindkwalificaties voldoende afgestemd op het beroepenveld en heeft de opleiding laten zien hoe zij betrokken is bij het actualiseren van de eindkwalificaties.

De eindkwalificaties zijn geformuleerd als competenties, nader uitgewerkt in zogenaamde competentie-kaarten. Per competentie zijn drie niveaus van beheersing uitgewerkt, geconcretiseerd met behulp van beheersingsindicatoren. Met de uitwerking op de competentiekaarten laat de opleiding zien hoe de Dublin Descriptoren afgedekt worden in de eindkwalificaties op niveau 3 'Excellent' voor het bachelor niveau. De niveauverschillen in de beheersindicatoren zijn voldoende geconcretiseerd, zodat de opleiding laat zien dat zij de eindkwalificaties voor de Associate degree af kan toetsen op niveau 2 'Ervaren'.

De onderwijsleeromgeving

De commissie kwalificeert de onderwijsleeromgeving als goed.

De opleiding heeft een programma ontworpen dat is toegesneden op de verschillende doelgroepen van de opleiding, waarmee de opleiding aansluit bij de specifieke situatie van voltijd-, deeltijd- of Ad-student. De opleiding heeft een competentie-matrix gemaakt met daarin een overzicht hoe de verschillende modules bijdragen aan het realiseren van de competenties. De commissie is van oordeel dat dit overzicht laat zien dat alle competenties door de programma's van de opleidingsvarianten worden afgedekt.

Internationalisering is in het huidige curriculum geen expliciet speerpunt, hoewel er wel het nodige gebeurt. De commissie steunt het voornemen om internationalisering meer aandacht te geven. De actieve verbinding met het werkveld en de samenwerking met de lectoraten zorgt ervoor dat de actualiteit van het programma geborgd is. De opleiding is voornemens deze samenwerking verder uit te bouwen, zodat de studenten in betekenisvolle leeromgevingen hun competenties verder kunnen ontwikkelen. De commissie merkt op dat

Pagina 3 van 8 dit concept Community-leren past in de onderwijsontwikkeling van de opleiding, maar dat het ook nog sterk in de denkfase verkeert.

De studenten volgen een breed programma, waarin zij hun eigen weg kunnen zoeken qua modules, stages, minor en afstudeeropdracht. De studiebegeleiders adviseren de studenten goed over de vele mogelijk- heden en over doorstroommogelijkheden, zodat de studenten hun weg kunnen vinden.

De docenten van de opleiding zijn goed opgeleid; ze combineren vakinhoudelijke kennis met een grote mate van praktijkgerichtheid. Ze werken goed samen, ook met andere opleidingen en met de lectoraten. De studenten zijn enthousiast over de betrokkenheid, deskundigheid en praktijkkennis van de docenten. De faciliteiten van de opleiding zijn up to standard voor de ambities van de opleiding.

De toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie kwalificeert deze standaard als goed voor de bachelor opleiding en als voldoende voor de Ad opleidingen.

In het systeem van de opleiding staat in de modulewijzers beschreven wat de leerdoelen zijn en hoe deze getoetst worden. De opleiding hecht aan de kenniscomponent in de modules, dat komt terug in de toetsing middels tentamens. Beroepsproducten worden getoetst met een verslag of een presentatie. De meeste docenten lopen al lang mee in de opleiding, zij stemmen de toetsing onderling af. De Examencommissie en de Curriculum- en Toetscommissie zijn doende hun nieuwe rol in te vullen, in aansluiting op het VHL toetsbeleid. De opleiding voert een goede procedure uit om toepasselijke assessments af te nemen bij de propedeusestudenten voltijd; bij de deeltijd- en bij de Ad-studenten vindt het assessment plaats in het tweede jaar. De Action Learning procedure voor deeltijdstudenten is passend en omvat een originele combinatie van SLB en toetsing. De studenten krijgen duidelijke informatie over de leerdoelen en de toetsing per module en herkennen de relevantie van de toetsen. De afstudeerwerken van de voltijd- en deeltijd bachelorstudenten laten over het geheel genomen een goed niveau zien, qua denkkraft, methodische aanpak en qua praktijkgerichtheid. De beoordeling weerspiegelt het niveau van het eindwerkstuk, waarbij de commissie het positief vindt dat er relatief weinig studenten met een 6 afstuderen. Het vernieuwde beoordelingsformulier voor het afstuderen is een verbetering, onder andere vanwege een expliciete nadruk op de individuele beoordeling van de student. De werken van de Ad-programma's zijn onderling verschillend qua opzet en complexiteit, en laten in samenhang met het assessment het competentieniveau 2 zien.

Bijzonder kenmerk: Duurzaamheid

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over een AISHE keurmerk met twee sterren, afgegeven op 15 mei 2012 en daarmee thans geldig.

Aanbevelingen van de commissie

Naast bovenstaande positieve opmerkingen, noteert de commissie ook enkele zaken voor verdere verbetering.

De opleiding voert als motto 'Kies je eigen weg in Milieukunde'. Het visitatiepanel merkt op dat de nadruk op de breedte van het domein en de keuzevrijheid van de studenten tot de discussie kan leiden of een stage- of afstudeerwerkstuk met bijvoorbeeld een marketing aspect nog wel tot het domein Milieukunde behoort, of dat het eerder onder het domein marketing of consumentengedrag valt met een milieukundig aspect. De commissie vindt dat de opleiding hierin haar grenzen dient te benoemen.

Pagina 4 van 8 De commissie merkt op dat de opleiding meer sturing kan geven aan het ontwikkelen van de verschillende vaardigheden om in projecten te werken. Op dit moment wordt er beperkt op gestuurd dat studenten actief verschillende projectrollen vervullen; het zou mogelijk zijn dat een student vooral in de eigen voorkeursrol acteert. De commissie vindt het belangrijk dat studenten in dezen bewust bij tijd en wijle uit hun comfortzone gehaald worden.

Aanbevelingen

De NVAO heeft aanvullende informatie opgevraagd met betrekking tot de deeltijdvariant van de opleiding. Op basis van het beoordelingsrapport en de aanvullende informatie beveelt de NVAO de opleiding aan inzichtelijker te maken dat de EC's verworven worden op grond van aangetoonde competenties vanuit de werkervaring van de student. De NVAO beveelt daarbij aan deze EC's jaarlijks achteraf toe te blijven kennen, als de student, op basis van opleidingsrelevant werk, blijkt te voldoen aan de eisen die gesteld zijn.

Bijzonder Kenmerk 'Duurzame ontwikkeling'

De opleiding heeft op basis van een AISHE certificaat, afgegeven op 15 mei 2012, het bijzondere kenmerk 'Duurzame ontwikkeling' aangevraagd. Dit certificaat heeft een geldigheid van 3 jaar. De geldigheid kan, door middel van een positieve midterm beoordeling, verlengd worden met nogmaals 3 jaar. De opleiding is, ten tijde van de aanvraag van het bijzondere kenmerk, in het bezit van een geldig AISHE certificaat. Op basis hiervan kan de NVAO overgaan tot het toekennen van het bijzondere kenmerk. De NVAO vermeldt hierbij dat het AISHE kader vereist, dat een midterm beoordeling na 3 jaar wordt uitgevoerd.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Van Hall Larenstein te Velp in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 22 juli 2013 naar voren te brengen. Bij brief van 5 september 2013, heeft het college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Milieukunde (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; en Associate degree programma Integrale handhaving en omgevingsrecht, Duurzaam Bodembeheer en Duurzame Watertechnologie; locatie: Leeuwarden) van de Hogeschool Van Hall Larenstein te Velp. De opleiding kent de volgende afstudeerrichting: Energie en Klimaat, Watertechnologie en – kwaliteit, Natuur en Milieu. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de Ad-programma's als voldoende.

De NVAO verleent het bijzonder kenmerk 'Duurzaamheid' aan de opleiding hbo-bachelor Milieukunde (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; en Associate degree programma Integrale handhaving en omgevingsrecht, Duurzaam Bodembeheer en Duurzame Watertechnologie; locatie: Leeuwarden) van de Hogeschool Van Hall Larenstein te Velp, op basis van de afspraken met AISHE.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2014.

Den Haag, 8 oktober 2013

De NVAO
Voor deze:



R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel	Beoordeling door het panel
		<i>Voltijd, deeltijd</i>	<i>AD</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	G	G
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	G	V
Eindoordeel		G	V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	20%	21%	8%	22%	29%	24%	6%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2005	2006	2007	2008
Uitval	16%	16%	29%	19%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	76%	61%	41%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	MA	PhD
Percentage	65%	8%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	21
-------	----

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	20	20	15	nvt

- Ir. R. Kloosterman (voorzitter) is Directeur AeQui;
- Dr. Ir. T.J.N.M. de Bruijn is lector binnen het Kenniscentrum Leefomgeving van Saxion;
- Ir. P.G.B. Hermans is hoofd technologie, sector Water Witteveen+Bos, en tevens lid van Provinciale Staten Overijssel;
- F.M.R. Willems volgt momenteel een pre-master traject Psychologie bij de Universiteit van Utrecht. Ze haalde haar BA aan het University college Maastricht.

Het panel werd ondersteund door drs. C.J. de Monchy, secretaris (gecertificeerd).